

Силабус освітньої компоненти Технології соціальної реінтеграції та розвитку громад 2026-2027 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна педагогіка».
Спеціальність: І10 Соціальна робота та консультування.
Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.
Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Петровська Катерина Володимирівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/petrovska-kateryna-volodymyrivna/
Контактний телефон	+380664175473
E-mail викладача	ev_petrovska@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Що п'ятниці з 13.00 до 14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма здобуття освіти	Кількість кредитів/ год.	Лекції	Практичні/семінарські /лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
денна	5 / 150	20	20	110	екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: соціальна реінтеграція, адаптація, інтеграція та реабілітація, технології соціальної роботи, соціальні послуги, розвиток громад, соціальна участь та згуртованість, міжсекторна взаємодія, ЦСР 10 «Скорочення нерівності», ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад».

Мета курсу: формування у здобувачів освіти системного розуміння сутності та особливостей соціальної реінтеграції як технології соціальної роботи, ознайомлення з основними технологіями соціальної реінтеграції різних груп отримувачів соціальних послуг, особливостями оцінювання їхніх потреб, бар'єрів і ресурсів, а також формування здатності застосовувати технології розвитку громад, соціальної участі, взаємодопомоги та міжсекторної взаємодії для створення умов соціального включення та повноцінної участі осіб, груп і спільнот у житті громади.

Предметом освітньої компоненти є теоретичні засади, принципи, методи й технології соціальної реінтеграції та розвитку громад, механізми оцінювання потреб і ресурсів, організації міжвідомчої взаємодії, проектування та реалізації реінтеграційних програм, а також формування спроможності громад до сталого соціального відновлення.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-3 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК-3 Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

ФК-4 Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК-6 Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК-7 Здатність до професійної рефлексії.

ФК-10 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК-11 Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК-14 Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК-15 Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.

ФК-16 Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Результати навчання:

ПР-2 Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПР-6 Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПР-8 Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПР-9 Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПР-13 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПР-15 Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПР-16 Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.

ПР-18 Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

ПР-19 Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

ПР-20 Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Зміст курсу:

ЗМ 1. Соціальна реінтеграція в умовах війни і поствоєнного відновлення. Поняття та сучасні підходи до соціальної реінтеграції. Соціальна реінтеграція у контексті поствоєнного відновлення суспільства. Принципи соціальної реінтеграції: людиноцентричність, добровільність, інклюзивність, недискримінація, участь та партнерство. Рівні соціальної реінтеграції: індивідуальний, сімейний, груповий, організаційний, громадський та суспільний. Основні суб'єкти соціальної реінтеграції та розподіл їхніх функцій. Взаємодія держави, громад, соціальних служб, громадських організацій, волонтерських ініціатив та самих отримувачів послуг. Бар'єри та ресурси соціальної реінтеграції різних груп населення.

ЗМ 2. Соціальна реінтеграція як технологія соціальної роботи. Соціальна реінтеграція як технологічний процес у соціальній роботі. Структура технології соціальної реінтеграції: мета, суб'єкти, об'єкт, етапи, методи, ресурси та очікувані результати. Етапи реалізації технологій

соціальної реінтеграції. Індивідуальний та груповий підходи до соціальної реінтеграції. Технології соціального супроводу, консультування, посередництва, кейс-менеджменту та соціальної підтримки. Міждисциплінарна та міжвідомча взаємодія у реалізації технологій реінтеграції. Критерії ефективності та результативності технологій соціальної реінтеграції.

Тема 3. Оцінювання потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів соціальної реінтеграції. Потреби особи, сім'ї, соціальної групи та громади як основа планування реінтеграційних заходів. Методи оцінювання потреб отримувачів соціальних послуг. Виявлення соціальних, психологічних, економічних, інформаційних та інфраструктурних бар'єрів реінтеграції. Оцінювання ризиків соціальної дезадаптації та повторної соціальної ізоляції. Виявлення індивідуальних, сімейних, соціальних та громадських ресурсів. Принципи диференційованого вибору технологій соціальної реінтеграції. Побудова індивідуального маршруту соціальної реінтеграції. Моніторинг змін потреб та коригування маршруту реінтеграції.

Тема 4. Нормативно-правове забезпечення соціальної реінтеграції. Національна політика у сфері соціальної реінтеграції та соціальної підтримки постраждалого населення. Законодавчі засади надання соціальних послуг. Правові засади забезпечення соціальної інклюзії та недискримінації. Нормативно-правове регулювання захисту прав різних категорій населення, постраждалих внаслідок війни. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері соціальної реінтеграції. Правові засади діяльності надавачів соціальних послуг та взаємодії державного, громадського і недержавного секторів. Міжнародні стандарти прав людини та їх значення для соціальної реінтеграції. Проблеми та перспективи удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної реінтеграції.

Тема 5. Технології соціальної реінтеграції різних груп отримувачів соціальних послуг. Принципи диференційованого застосування технологій соціальної реінтеграції. Специфіка соціальної реінтеграції внутрішньо переміщених осіб. Технології соціальної реінтеграції дітей та молоді, постраждалих від війни. Соціальна реінтеграція сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Технології підтримки осіб з інвалідністю та інших груп з підвищеними бар'єрами соціальної участі. Соціальна реінтеграція осіб, які втратили житло, роботу, соціальні зв'язки або доступ до базових послуг. Технології відновлення соціальних зв'язків та включення людини у життя громади. Адаптація технологій до індивідуальних потреб та контексту отримувача послуг. Етичні аспекти диференційованого підходу до різних груп отримувачів.

Тема 6. Міжнародний та український досвід соціальної реінтеграції. Сучасні міжнародні підходи до соціальної реінтеграції у кризових та постконфліктних суспільствах. Моделі соціальної реінтеграції у країнах, що пережили війни та масштабні соціальні кризи. Community-based approaches у соціальній реінтеграції. Роль соціальної інклюзії, участі та соціального капіталу у процесах відновлення. Український досвід соціальної реінтеграції в умовах війни. Практики громадських та благодійних організацій у підтримці постраждалого населення. Порівняльний аналіз міжнародних та українських практик. Можливості адаптації зарубіжного досвіду до українського контексту. Критерії критичного оцінювання ефективності практик соціальної реінтеграції.

Тема 7. Програми та проекти соціальної реінтеграції. Поняття та типологія програм і проектів соціальної реінтеграції. Життєвий цикл соціального проекту: від визначення проблеми до оцінювання результатів. Визначення цільових груп, потреб та очікуваних результатів проекту. Постановка цілей і завдань соціального проекту. Планування заходів, ресурсів, партнерів та строків реалізації. Теорія змін та логіко-структурна модель програми соціальної реінтеграції. Моніторинг та оцінювання результативності соціальних програм і проектів. Управління ризиками під час реалізації проектів. Сталість результатів та масштабування успішних практик. Інноваційні та партисипативні підходи до проектування програм соціальної реінтеграції.

Тема 8. Система інституцій, ресурсів і партнерів соціальної реінтеграції. Система суб'єктів та інституцій соціальної реінтеграції в Україні. Розмежування повноважень державного, регіонального та місцевого рівнів. Роль органів місцевого самоврядування та територіальних громад. Недержавні надавачі соціальних послуг та громадські організації. Міжсекторальне партнерство у сфері соціальної реінтеграції. Людські, фінансові, матеріальні, інформаційні та інфраструктурні ресурси. Механізми мобілізації та ефективного використання ресурсів громади. Міжнародне партнерство та донорська підтримка програм соціальної реінтеграції. Координація діяльності партнерів та запобігання дублюванню послуг. Мережева взаємодія як ресурс стійкості системи соціальної реінтеграції.

Тема 9. Громада як середовище соціальної реінтеграції. Поняття громади як середовища соціальної реінтеграції. Соціальний капітал та його роль у процесах відновлення і включення. Інклюзивність громади та доступність соціальної інфраструктури. Участь мешканців у прийнятті рішень щодо розвитку громади. Виявлення потреб та ресурсів громади. Соціальна згуртованість і відновлення горизонтальних зв'язків. Механізми залучення різних груп населення до життя громади. Запобігання соціальній ізоляції, стигматизації та конфліктам у громаді. Громадські ініціативи як інструмент соціальної реінтеграції. Оцінювання спроможності громади до підтримки процесів реінтеграції.

Тема 10. Технології розвитку громад у програмах соціальної реінтеграції. Розвиток громади як напрям соціальної роботи та соціальної реінтеграції. Community development та community-based підходи: сутність і можливості застосування. Технології залучення мешканців до розвитку громади. Партисипативне визначення проблем і планування розвитку громади. Соціальне проектування як інструмент розвитку громади. Мобілізація локальних ресурсів та розвиток партнерств. Соціальне підприємництво та економічна активізація як ресурси розвитку громади. Технології створення локальних мереж взаємодопомоги та підтримки. Оцінювання соціального ефекту програм розвитку громади. Розроблення моделі сталого розвитку громади в контексті соціальної реінтеграції.

Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Соціальна реінтеграція в умовах війни і поствоєнного відновлення												
Тема 1. Сутність і принципи соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	2	-			5
Тема 2. Рівні та суб'єкти соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 1	15	2	2			11	15	2	-			13
Змістовий модуль 2. Соціальна реінтеграція як технологія соціальної роботи												
Тема 1. Соціальна реінтеграція як технологія соціальної роботи: структура, функції та принципи	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Етапи, форми та методи технології	8	-	2			6	8	-	2			6

соціальної реінтеграції												
Разом за змістовим модулем 2	15	2	2			11	15	-	2			13
Змістовий модуль 3. Оцінювання потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів соціальної реінтеграції												
Тема 1. Комплексне оцінювання потреб і соціальної ситуації отримувача	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Виявлення ризиків і ресурсів соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 3	15	2	2			11	15	-	-			15
Змістовий модуль 4. Нормативно-правове забезпечення соціальної реінтеграції												
Тема 1. Правові засади та принципи соціальної реінтеграції в Україні	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Застосування нормативно-правових актів у практиці соціальної реінтеграції	8	-	-			8	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 4	15	2	-			13	15	-	-			15
Змістовий модуль 5. Технології соціальної реінтеграції різних груп отримувачів соціальних послуг												
Тема 1. Диференційований підхід у соціальній реінтеграції різних груп	7	2	-			5	7	2	-			5
Тема 2. Проектування індивідуального маршруту соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 5	15	2	2			11	15	2	-			13
Змістовий модуль 6. Міжнародний та український досвід соціальної реінтеграції												
Тема 1. Міжнародні моделі та практики соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Український досвід соціальної реінтеграції та можливості адаптації міжнародних практик	8	-	-			8	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 6	15	2	-			13	15	-	-			15
Змістовий модуль 7. Програми та проекти соціальної реінтеграції												
Тема 1. Програми соціальної реінтеграції: структура, зміст і технологія розроблення	7	2	-				7	2	-			5

Тема 2. Проекти та інноваційні практики соціальної реінтеграції	8	-	2				8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 7	15	2	2				15	2	-			13
Змістовий модуль 8. Система інституцій, ресурсів і партнерів соціальної реінтеграції												
Тема 1. Екосистема соціальної реінтеграції: інституції, суб'єкти та рівні взаємодії	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Міжсекторальне партнерство як технологія забезпечення соціальної реінтеграції	8	-	-			8	8	-	2			6
Разом за змістовим модулем 8	15	2	-			13	15	-	2			13
Змістовий модуль 9. Громада як середовище соціальної реінтеграції												
Тема 1. Громада як соціальне середовище та ресурс соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Створення реінтеграційного середовища громади: участь, взаємодія та соціальна згуртованість	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 9	15	2	2			11	15	-	-			15
Змістовий модуль 10. Технології розвитку громад у програмах соціальної реінтеграції												
Тема 1. Технології розвитку, залучення та активізації громади у процесах соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Партисипативні технології, соціальні інновації та розвиток спроможності громади	8	-	-			8	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 10	15	2	-			13	15	-	-			15
Усього годин	150	20	20			118	150	6	4			140

Методи навчання:

Програмний результат навчання	Тема(и) або змістовий блок, у межах якого формується ПР	Методи навчання	Навчальне завдання або результат діяльності, через який формується і перевіряється ПР	Форми та методи оцінювання
ПР-2. Критично оцінювати	Тема 1.1. Соціальна реінтеграція:	Проблемно-пошуковий;	Порівняльний аналіз українських та	Тестування; оцінювання

результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.	сутність, принципи, рівні та суб'єкти. Тема 6.1. Міжнародні підходи та моделі соціальної реінтеграції. Тема 6.2. Український досвід соціальної реінтеграції та можливості адаптації міжнародних практик. Тема 9.1. Громада як соціальне середовище реінтеграції.	аналіз наукових і практичних джерел; порівняльний аналіз; дискусія; кейс-метод	міжнародних практик соціальної реінтеграції; підготовка висновків і рекомендацій щодо можливості їх адаптації до українського контексту	аналітичних завдань на семінарі; самостійна робота; ІНДЗ. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.	Тема 1.1. Сутність і концептуальні засади соціальної реінтеграції. Тема 2.1. Соціальна реінтеграція як технологія соціальної роботи. Тема 5.1. Диференційований вибір технологій соціальної реінтеграції різних груп. Тема 9.1. Громада як соціальне середовище реінтеграції. Тема 10.1. Технології розвитку громад.	Проблемно-орієнтоване навчання; мінілекція; дискусія; аналіз концепцій; порівняльний метод; робота з науковими джерелами	Аналіз і застосування понять «соціальна реінтеграція», «соціальна згуртованість», «соціальний капітал», «інклюзія», «розвиток громади», «community development», «community organizing» у професійних ситуаціях	Тестування; усне опитування; участь у семінарських дискусіях; оцінювання самостійної роботи. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.	Тема 3.1. Методологія оцінювання потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів. Тема 3.2. Практичне оцінювання ситуації та побудова карти потреб і ресурсів. Тема 5.1. Особливості соціальної реінтеграції різних груп. Тема 5.2. Диференційований вибір технологій та побудова індивідуального	Кейс-метод; ситуаційний аналіз; проблемно-пошуковий метод; моделювання професійних ситуацій; практичне проектування	Аналіз кейсу отримувача соціальних послуг; визначення потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів; побудова індивідуального маршруту соціальної реінтеграції; аудит реінтеграційного середовища громади	Оцінювання практичних завдань на семінарі; кейс-аналіз; тестування; ІНДЗ. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>

	маршруту.			
ПР-11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.	Тема 8.1. Суб'єкти, інституції та міжвідомча взаємодія у сфері соціальної реінтеграції. Тема 8.2. Ресурси та партнерські мережі програм соціальної реінтеграції. Тема 10.2. Проектування змін у громаді та мобілізація локальних ресурсів.	Групова робота; кооперативне навчання; рольова гра; моделювання командної взаємодії; фасилітація; проєктний метод	Розроблення карти стейкхолдерів та партнерської моделі програми соціальної реінтеграції; визначення ролей різних суб'єктів; моделювання міжвідомчої команди	Оцінювання групової роботи; практичне завдання; презентація; ІНДЗ. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.	Тема 4.1. Національне нормативно-правове забезпечення соціальної реінтеграції. Тема 4.2. Міжнародні стандарти, права людини та нормативні механізми соціальної реінтеграції. Тема 9.1. Інклюзивність та права мешканців громади.	Нормативно-правовий аналіз; порівняльний аналіз; проблемне навчання; дискусія; аналіз політики	Аналіз нормативно-правової ситуації; порівняння українських і міжнародних підходів; формулювання пропозицій щодо вдосконалення нормативного забезпечення соціальної реінтеграції	Тестування; аналітичне завдання; самостійна робота; ІНДЗ. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.	Тема 7.1. Програми та проєкти соціальної реінтеграції: структура та логіка розроблення. Тема 7.2. Проектування та оцінювання програм соціальної реінтеграції. Тема 9.2. Створення реінтеграційного середовища громади. Тема 10.2. Проектування змін у громаді.	Проєктний метод; дизайн-мислення; мозковий штурм; проблемно-пошуковий метод; творче моделювання	Створення авторської концепції програми/проєкту соціальної реінтеграції; розроблення інноваційного рішення для громади; «Громада, у якій хочеться залишитися», «Конструктор громади майбутнього»	Оцінювання ІНДЗ за критеріями оригінальності, обґрунтованості та практичної реалізованості; презентація проєкту. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у	Тема 3.1. Методологія оцінювання потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів. Тема 7.2. Моніторинг та оцінювання програм соціальної реінтеграції.	Дослідницький метод; аналіз даних; проблемно-пошуковий метод; кейс-метод; робота з емпіричними даними	Розроблення інструменту оцінювання потреб/ресурсів; визначення кількісних і якісних індикаторів програми; аналіз результатів оцінювання; формулювання	Практичне завдання; самостійна робота; ІНДЗ. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>

тому числі методи математичної статистики.	Тема 9.2. Практичний аудит реінтеграційного середовища громади.		висновків та рекомендацій.	
ПР-19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.	Тема 2.2. Технологічний процес соціальної реінтеграції. Тема 5.2. Вибір технологій та побудова індивідуального маршруту. Тема 7.1. Програми та проекти соціальної реінтеграції. Тема 7.2. Проектування та оцінювання програм. Тема 10.1. Технології розвитку громад. Тема 10.2. Проектування змін у громаді.	Проектний метод; кейс-метод; моделювання; дизайн-мислення; практичне проектування; групова робота	Розроблення програми соціальної реінтеграції; проектування технології для конкретної цільової групи; створення мініпроєкту розвитку громади; розроблення системи оцінювання результатів	Практичні завдання; проєктна робота; презентація; ІНДЗ. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>
ПР-22. Організовувати та координувати процеси соціальної реінтеграції, психосоціального відновлення, підтримки адаптації та посилення соціальної стійкості осіб, сімей, соціальних груп і громад у процесі поствоєнного відновлення на засадах соціальної інклюзії, міжвідомчої взаємодії та принципів сталого розвитку.	Тема 1.1–10.2 як інтегрований змістовий результат ОК	Проблемно-орієнтоване навчання; кейс-метод; проєктний метод; моделювання; командна робота; ситуаційний аналіз; фасилітація	Комплексне проектування процесу соціальної реінтеграції; побудова маршруту та системи підтримки; розроблення міжвідомчої моделі; створення програми соціальної реінтеграції та розвитку громади	Тестування; оцінювання семінарських практичних завдань; ІНДЗ; презентація та захист проєкту. <i>Форма підсумкового контролю: екзамен.</i>

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується;

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати

відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності та використання ІІІ. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності та неправомірного використання технологій ІІІ не толеруються; підтримка створення освітньо-наукового середовища, побудованого на прозорості, доброчесності та високих стандартах наукової етики.

Інструменти ІІІ, такі як ChatGPT, Grammarly, Claude, Gemini або інші подібні платформи, можуть бути використані здобувачами для підтримки самостійної та індивідуально-дослідної роботи. Це включає написання чернеток, перевірку граматики, генерацію ідей або обробку даних. Проте, використання ІІІ повинно відбуватись етично і не заміняти самостійну роботу здобувача. Здобувачі повинні дотримуватись таких принципів: ІІІ не може використовуватись для автоматичного виконання завдань, що вимагають критичного мислення та аналізу. Будь-яке використання ІІІ повинно бути відкрито зазначене в роботі (наприклад, у вигляді примітки про використання інструменту для певних етапів). Здобувачі несуть відповідальність за зміст роботи, включаючи точність інформації та уникнення плагіату. Інструменти ІІІ не повинні використовуватись для генерації академічних текстів без критичного аналізу здобувачем, порушення приватності та конфіденційності даних, а також для створення та поширення дезінформації.

Суттєве використання ІІІ підлягає обов'язковому розкриттю у письмовій/проектній роботі відповідно до політик БДПУ (Політика БДПУ щодо ІІІ в дослідженнях; Рекомендації GAIDeT; Положення про використання ІІІ в освітньому процесі). Розкриття подається у вигляді декларації в тексті роботи. Недекларування вважається порушенням академічної доброчесності. Розміщення декларації здійснюється перед «Списком використаних джерел» або наприкінці роботи, якщо список джерел не передбачено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (ноутбук); програмне (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, Zoom, репозитарій); наочність (презентації у форматі Power Point).

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу	Екзамен	Сума
ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3			50	100
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
ЗМ 4		ЗМ 5		ЗМ 6				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
ЗМ 7		ЗМ 8		ЗМ 9				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
ЗМ 10								
T1	T2							
25								

**Поточний контроль
Денна форма**

ЗМ 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	ІНДЗ	Тестування за темою	Підсумкові бали
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 2.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 3.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 4.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 5.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 6.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 7.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 8.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 9.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 10.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
Загалом					250
Підрахунок					
Середнє арифметичне $250 \div 5$ кредити = 50 балів максимум					

Заочна форма

ЗМ 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	ІНДЗ	Тестування за темою	Підсумкові бали
	-	5	10	10	25
ЗМ 2.					
-	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 3.					
-	-	5	10	10	25
ЗМ 4.					
-	-	5	10	10	25
ЗМ 5.					
	-	5	10	10	25
ЗМ 6.					
-	-	5	10	10	25
ЗМ 7					
	-	5	10	10	25
ЗМ 8					
-	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 9					
-	-	5	10	10	25
ЗМ 10					
-	-	5	10	10	25
Загалом					250
Підрахунок					
Середнє арифметичне 250 \ 5 кредити = 50 балів максимум					

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо. Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється в усній формі (відповіді на перелік запропонованих питань). Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену. Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен.

Шкала оцінювання: внутрішня університетська шкала

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.
2. Гончар І. Роль реабілітаційного потенціалу особистості в ході соціально-психологічної реабілітації. *Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія* / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, О. М. Бойко [та ін.]; за ред. Н. М. Коляди; МОН України, Розробник Гончар І.Г. Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань: Візаві, 2020. С. 67–75. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/13130>
3. Захаріна Т. І. Соціальна реінтеграція ветеранів російсько-української війни у закладах вищої освіти: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 460 с.
4. Петровська К. В. Реалізація технологічного аспекту соціальної підтримки шукачів тимчасового захисту від війни в Україні: досвід Німеччини. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Вип. 1. 2023. 436 с. С.104-114.* <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-1-104-114>
5. Петровська К. В., Тургенєва А. О., Мельничук А. Б. Роль волонтерських ініціатив та громадських організацій у післявоєнному відновленні України / *Післявоєнна відбудова України: правові, політичні та економічні виклики в історичній перспективі : наукова монографія.* За ред. В. М. Стратонова. Рига, Латвія: «Baltija Publishing», 2025. 916 с. / С. 652-676. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-559-4-32>
6. Петровська К. В., Сердюченко А. О. Формування цифрових компетентностей молоді як чинник соціальної адаптації та реінтеграції в умовах соціальних криз (на прикладі воєнного контексту України). *Суспільство та національні інтереси: журнал.* 2026. № 5(25) 2026. С. 2253 \ С. 814-828 [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5\(25\)](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5(25))
7. Політика у сфері реабілітації в Україні. Звіт з аналізу законодавства в рамках виконання проєкту “War Trauma Rehabilitation in Ukraine: affected population assistance”. К., 2022. 210 с. URL: [Звіт з аналізу законодавства реабілітація.pdf - Google Диск](#)
8. Соціально-психологічна реабілітація та адаптація військово-службовців Збройних Сил України: нормативно-правове забезпечення \ за заг. ред. Коропатніка І. М. 2021.
9. Сучасні теорія і практика соціальної реабілітації: монографія / О. В. Чуйко, А. В. Кунцевська, О. М. Тохтамиш та ін.; за ред. О. В. Чуйко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. 336 с.
10. Юрчик Г. М., Самолук Н. М. «Карта» потреб та особливості сприйняття внутрішньо переміщених осіб як індикатор їх інтегрованості у приймаючі громади // *Теоретичні та прикладні питання економіки.* 2024. № 2(49). С. 265–278. DOI: <https://doi.org/10.17721/tppe.2024.49.23>.
11. Petrovska K. Digitalization of social reintegration processes: prospects for training specialists in the field of psychosocial support / *EInnovation and digital transformation: education, economy and society*

dimensions. Monograph. The University of Technology in Katowice Press. Сілезька академія, Катовіце, Польща (Akademia Śląska). 2025. 639 с. / С. 95-102. DOI: 10.54264/M054

Додаткові:

1. Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства [Електронне видання] : збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 25–29 квітня 2024 року. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 582 с.

2. Злобіна О. Г. Динаміка соціально-психологічної стійкості населення України в умовах війни // *Демографія та соціальна економіка*. 2024. № 4. С. 148–165.

3. Петровська К. В. Інклюзивний підхід до освіти для ветеранів і військовослужбовців / *Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку : зб. наук. праць за матер. IV міжнародної наук.-практ. конф. (Полтава–Лубни, 20-21 лютого 2025 р.)* / за ред. Л. О. Данильчук. Полтава : в-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2025. Том II. 292 с. / С.58-62.

4. Петровська К. В. Результати дослідження адаптації українських сімей із тимчасовим захистом, які виховують дітей з особливостями розвитку в Німеччині. Науково-практичний та освітньо-методичний журнал «Соціальна робота та психологія: освіта і наука», Випуск 1, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Видавничий дім «Гельветика» 2024. 80 с. \ С. 54-60.

5. Петровська К. В. Фандрайзинг як стратегія підвищення життєстійкості громад у повоєнній Україні / *Актуальні дослідження в соціальній сфері: матеріали двадцять п'ятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2025 р.)* / гол. ред. В. В. Корнєшук. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2025. 159 с. / С.83-87.

6. Петровська К. Мультидисциплінарні технології соціальної реінтеграції дітей в умовах воєнної дійсності / *Дитина в тривожному середовищі: розвивальні і відновлювальні практики: зб. тез V Всеукр. форуму за міжнар. участі (Київ, 30 трав. – 31 трав. 2025 р.)* / за ред. О. Чуйко. Київ: Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2025. 198 с. / С.123-126.

1. Політика у сфері реабілітації в Україні. План зміни нормативно-правової бази для трансформації системи реабілітації в охороні здоров'я, санаторно-курортних послуг та медико-соціальної експертизи в рамках виконання проєкту “War Trauma Rehabilitation in Ukraine: affected population assistance”. К., 2022, 151 с. URL: [План змін НПА реабілітація.pdf - Google Диск](#).

7. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20 жовт. 2014 р. № 1706-VII. База даних «Законодавство України» / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1706-18>

8. Про соціальні послуги : Закон України від 17 січ. 2019 р. № 2671-VIII. База даних «Законодавство України» / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2671-19>

2. Рекомендації з удосконалення законодавства України з реабілітації й узгодження політик різних органів державної влади та місцевого самоврядування для створення комплексної системи медичної реабілітації в Україні / автор.кол. Любов Гура, Олег Дудін, Ірина Коваленко, Тетяна Корчак, Анастасія Пампуха, Діана Руснак, Олена Сінціна. К., 2022, 212 с. URL: [Рекомендації з розбудови системи реабілітації в Україні.pdf - Google Диск](#).

3. Соціальна адаптація і реабілітація [Електронне джерело]. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-12109.html>

9. Українські вимушені мігранти: інтеграція, ідентичність, повернення : Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 25 травня 2023 р., Львів, 2023, 315 с. URL: <https://miok.lviv.ua/?p=22856>

10. Спіфанов В. Основи реабілітації. Підручник. СПО–Геотар-Медіа, 2020. С. 124.

11. Pustovoichenko, D., Matkivskyi, M., Petrovska, K., Kornieva, I., & Solomakha, O. (2024). Education and Resilience in the Context of War: Challenges and Solutions in Ukraine. *Futurity Education*, 4(4), 240–256. <https://doi.org/10.57125/FED.2024.12.25.16>

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org.ua>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org.ua>
3. Репозитарій БДПУ: <https://dspace.bdpu.org.ua/>
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.